

TOP 10

1
Valmistume kooliks.
Värviraamat

2
Liina Meresmaa
Näputööd 2.
Heegeldatud
äärepitsid

3
Silmaringi reisi juht.
Top 10. Kreeta

4
Ana Bremon
15 minutit
hispaania keelt

5
Silmaringi reisi juht.
Eesti, Läti ja Leedu

6
Snorre Evensberget
Silmaringi reisi juht.
Norra

7
Tüdrukute jutud

8
Louise Pickford
Smuutid

9
Tiiu Viirand
Tallinn (inglise keeles)

10
Raivo Tihanov
Täiega pöördes

PEEGEL 2 – UUS JA NOORTEPÄRANE ÕPPEKOMPLEKT 8. KLASSILE

Uue õppeaasta alguseks jõuab koolidesse 8. klassi eesti keele õppekomplekt „Peegel 2“. 8. klassi õpivara koostamisel on autorid silmas pidanud uues, 2010/11. õppeaastal rakendavas riiklikus õppekavas sätestatud taotlusi ja pädevusi, samuti läbivate teemade eesmärke. Kuna tagasiside koolidest komplektile „Peegel 1“ on olnud igati positiivne, järgib „Peegel 2“ oma koostamise põhimõtetelt, ülesehituselt ja kujunduselt eelmisel sügisel ilmunud 7. klassi komplekti.

8. klassi „Peegli“ õpivara koosneb õpikust, töövihikust ja kontrolltööde kogumikust. Õpik on jagatud kaheksaks suuremaks peatükiks, milles on kokku 40 alateemat. Tekstianalüüs vaheldub traditsioonilisema grammatikakäsitlusega: iga suure peatüki kaks esimest teemat on keskendatud põhiliselt tekstiõpetusele ja kolm järgnevat keeleõpetusele. Kõigis suurtes peatükkides on lisaks tekstide, ülesandide, arutlus- ja analüüsiülesandeid ühest ühisest teemast, nt õppimine, sõprus, kutsevalik, tervis, mis on seotud õppekava läbivate teemadega.

Grammatika- ja õigekeelsusteedest on selles õppekomplektis põhirõhk käändsõnadel: käsitletud on käändsõna liike, astmevaheldust, sõnatuletust, kokku- ja lahkukirjutamist, suurt ja väikest algustähte. Eraldi peatükk on pühendatud käändsõnale ÖSis, et arendada õpilases sõnastiku kasutamise oskust ja harjumust. Käändsõna kõrval on õpikus teiseks suuremaks teemaks lauseõpetus: lauseliikmed, lausete liigid ja kirjajahemärgistamine. Viimases peatükis võetakse vaatluse alla eesti keele ajalugu ja tänapäev.

Keelt vaadeldakse kui märgisüsteemi, analüüsitakse igapäevaseid suhtlusolukordi ja harjutatakse eri rolle täitma. Nii õpikus kui töövihikus on palju tekste, millega õpilane igapä-

vaelus kokku puutub, näiteks koolis koostatavad tekstid (konspekt, referaat, uurimistö), ajakirjanduses ette tulevad tekstid (reportaaž, intervjuu, reklaam), veebitekstid. Komplekt õpetab neid tekste lugema, mõistma ja koostama. Väga olulised on peatükid, milles uuritakse pildi funktsiooni sõnalise teksti kõrval, õpetatakse õpilast meediaga suhtlema, tutvustatakse keelelise mõjutamise viise ning ajakirjanduseetika põhimõtteid.

Palju tähelepanu pööratakse funktsionaalse keelekasutusele erisugustes suhtlusolukordades. Õpetatakse keelekasutust varieerima lähtuvalt suhtlusolukorrast (suuline ja kirjalik suhtlus, avalik esinemine, suhtlemine erinevate adressaatidega elektrikirja teel jne), pakutakse mitmesuguseid suhtlusrolle ja -olukordi, näiteks tööintervjuul osalemist, seletuse kirjutamist, diskuteerimist meediaetika või reklaamtekstide teemal.

Õppekomplekti harjutusvara on rikkalik ja mitmekesine – nii saab õpetaja ülesannete vahel valida ja leida igale konkreetsele klassile kõige paremini sobivad tegevused. Näiteks saab traditsioonilistele kooliklassi tegevustele vahelduseks pidada vältlust, mängida karjäärinõustamise mängu, intervjuuerida erinevate ametite esindajaid. Lisaks õpikuteemade toetamisele sisaldab töövihik eakohaseid lugemisharjutusi, mis suunavad õpilast infot otsima, seda analüüsima ning sünteesima, aga suunavad õpilast ka varem õpituga seoseid looma ja isiklikust kogemusest näited tooma.

Kontrolltööde kogumikus on kaheksa kontrolltööd, igaüks kolmes variandis. Kontrolltööd koostades on samuti silmas peetud diferentseerimisvajadust: iga töö kolmas variant on veidi keerukamat keelenditega.

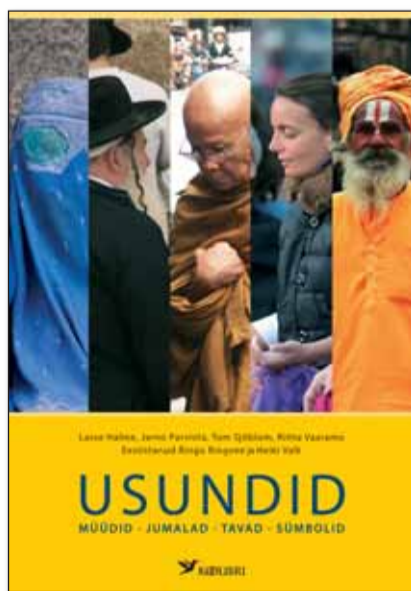
Kujunduselt on „Peegel 2“ noortepärane ja sarnaneb eelmise klassi

õppekomplektiga. Kasutatud on rikkalikult fotosid, millest suure hulga on spetsiaalselt selle õpiku tarbeks teinud Siim Kumpas. Vahetiitlite fotod peegeldavad enamikule tänapäeva noortele lähedast olustikku, aga leidub ka väikesi detaile, mis toetavad vastavas peatükis õpetatavat materjali. Teemakäsitlust ja ülesandeid ilmestavad Rein Lauksi meeleolukad karikatuurid, mis aitavad õpitavat visuaalselt meelde jätta. Humoorikat tõlgendust tasakaalustavad Harri Jürgensi pisidetailideni läbi mõeldud inforohked illustratsioonid.

Tihedalt kirjastusega koostöös tehakse oleme loonud „Peegli“ sarja lootuses, et sellest on tõesti huvitav õpida ning õpetada. Soovime teile, head kolleegid, mõnusat uut kooliaastat ja särasilmseid õpilasi!

REET BOBÕLSKI,
HELIN PUKSAND,
autorid

TOEKAS ÕPIK MAAILMA USUNDITEST

Soome keelest tõlgitud gümnaasiumiõpikud olid esimesed, mis 1990. aastate alguses hakkasid „Leeriõpikute“ nime all täitma lünka Eesti usulises hariduses. Nende õpikute tekstid olid selged, näited üsna lähedased meie kultuurimõistmisele ning probleemide käsitletud süsteemsed. Seetõttu oli mul väga hea meel, kui kuulsin veel ühe soome usundiloo õpiku

tõlkimisest Eesti koolide tarvis, sedapuhku eelkõige III kooliastmele.

Kindlasti on tegemist hädavajaliku materjaliga meie koolidele. Ühelt poolt on tänapäeva avatud maailmas võimatu orienteeruda, kui puudub ülevaade maailma suurematest usunditest ning nendesse kuuluvate inimeste arusaamadest, tavadest ja eetikast. Teisalt on ka vastavalt uuele „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele“ usundiõpetusel aინena kooliprogrammis kindlam koht ja selle aine õppijate arv suure tõenäosusega suureneb.

Tõlgitavaks õpikuks oli nelja autori Lasse Halme, Jarno Parviola, Tom Sjöblomi ja Riitta Vaaramo kirjutatud „Usundid. Müüdid. Jumalad. Tavad. Sümbolid“. Õpikus antakse ülevaade maailma suurimatest usunditest: islamist, judaismist, hinduismist, budismist, Hiina usunditest ja sintoismist. Samas leiavad käsitlemist ka etnilised usundid, modernne mütoogia ning analüüsitakse usundite ja maailmavaadete olemust üldiselt. Eriti väärtuslikuks ja kasutatavaks muudavad õpiku tõlkija Ringo Ringvee tehtud kohandused Eesti oludele. Näiteks võib sealt leida andmeid islami, budismi jt usun-

dite ajaloo ja leviku kohta Eestis, mitmete illustratsioonide valikul on lähitud just Eesti oludest jne. Teiseks oluliseks täienduseks õpikule on Heiki Valgu kirjutatud Eesti rahvausundi peatükk, mis on vajalikus koostöös õppekava nõudega, mis soovib erilist tähelepanu pöörata rahvausundiga tutvumisele. Õpiku materjal on asjatundlikult liigendatud, peaaegu igal leheküljel leidub teksti laiendavaid seletusi ning näiteid, õpikus kasutatav keel on arusaadav ja õpilastele jõukohane, nutikate ülesannetega on võimalik õpilasi aktiveerida ning iseseisvale tööle suunata. Samuti on nimetatud küsimused õpilastele heaks pinnaseks usunditeema vastu edasise huvi tekkeks.

Siiski on õpikuga on seotud ka paar kartust, mis asjatundliku õpetaja puhul kindlasti ei realiseeru. Esiteks pelgan pisut Eesti oludes pisut liigagi juurdunud küsitavat põhimõtet, et õpik tuleb „tervenisti läbi õpetada“. Kui õpetaja ei lähtu niivõrd ainekavast kui eelmises lauses kirjeldatud väärpõhimõttest, võib õpik õpilastele korrektseks omandamiseks pisut liiga mahukaks osutuda. Seda enam, et paljude õpilaste jaoks

võib usundimaailm olla suhteliselt tundmatu.

Teise probleemina toon välja kristluse puudumise. Usundiõpetuse ainekavas on III kooliastme kohta öeldud: „Lähemaks tundmaõppimiseks valitakse suuremate maailmausundite hulgast vähemalt viis religiooni“. On üsna mõistetav, et Eesti religioosust ajalugu ja tausta arvestades soovitab õpetaja valida üheks tutvustatavaks maailmausundiks ka ristiusu. Soomes õpetatakse aga maailmareligioone ja ristiusku erinevates klassides ning seetõttu kristluse süsteemne tutvustus õpikus puudub. Samas saab õpetaja ristiusu õpetamiseks leida piisavalt materjali paljudest allikatest ja trükistest.

Kokkuvõtvalt hinnangul on õpik igati sümpaatne, sobib suurepäraselt III kooliastmes usundiõpetuse õpetamiseks. Veelgi enam, arvestades õpilaste usundiliste teadmiste nappust ja sagedast soovi õppida tundma maailma usundeid, julgustaksin ka gümnaasiume seda õpikut soetama.

TOOMAS JÜRGENSTEIN,
Hugo Treffneri Gümnaasiumi
religiooniõpetaja